

Vastaus kirjalliseen kysymykseen puurakennusten lämmönsäätelystä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Anne Kalmarin /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 176/2020§ vp:

Voisiko hallitus velvoittaa rakennuttajia huolehtimaan rakentamisen yhteydessä asuinrakennusten lämmitysmuotojen suunnittelun lisäksi myös asuntojen viilennysmahdollisuuksien suunnittelusta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Lähes jokainen kesä on ollut huomattavan lämmin 2010-luvulla ja pitänyt sisällään pitkäkestoisia hellejaksoja, mistä on usein aiheutunut varsin korkeita lämpötiloja ja tukalia olosuhteita asunnoissa.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 117 c §:n 1 momentin mukaan rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus käyttötarkoituksensa ja ympäristöstä aiheutuvien olosuhteittensa edellyttämällä tavalla suunnitellaan ja rakennetaan siten, että se on terveellinen ja turvallinen rakennuksen sisäilma, kosteus-, lämpö- ja valaistusolosuhteet sekä vesihuolto huomioon ottaen.

Edellä mainitun lain nojalla on annettu uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdesta ympäristöministeriön asetus 1009/2017. Mainitun asetuksen 3 §:n mukaan pääsuunnittelijan, erityissuunnittelijan ja rakennussuunnittelijan on tehtäviensä mukaisesti otettava huomioon rakennuksen sisäilmastoon vaikuttavat tekijät, jotka pykälässä tarkemmin luetellaan, sekä otettava huomioon rakennuksen käyttötarkoituksenmukainen sisäilmasto. Asetuksen 4 §:n mukaan huonelämpötilan hallinnan suunnittelussa huonelämpötila voi vaihdella välillä 20–25 celsiusastetta lämmityskaudella ja välillä 20–27 celsiusastetta lämmityskauden ulkopuolella. Asetuksen 4 §:n kolmannen momentin mukaan huonelämpötilojen hallinnan suunnittelun perusteena käytettävänä mitoitettavina säätietoina on käytettävä asetuksen liitteessä 1 esitettyjä eri säävyöhykkeille säädettyjä testivuoden säätietoja ja säävyöhykkeille säädettyjä lämmityskauden mitoittavia ulkoilman lämpötiloja.

Sisäilmaston ja energiankulutuksen tarkasteluja varten Suomi on jaettu neljään lämpötilavyöhykkeeseen, joiden säätiedot perustuvat Ilmatieteen laitoksen säähavaintoasemien mittauksiin vuosina 1980–2009. Testivuoden kunkin kalenterikuukauden sääaineistot valittiin sellaiselta vuodelta, jonka aikana kyseisen kuukauden sääolot olivat mahdollisimman lähellä ilmastollista kes-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 176/2020 vp

kimääräistilaa. Kahdelle eteläisimmälle vyöhykkeelle (I ja II) käytetään samaa Vantaan havaintoaineistoon perustuvaa testivuotta, sillä erot näiden kahden alueen keskilämpötiloissa ovat pieniä ja suurempi osa rakennuskannasta sijaitsee vyöhykkeen I alueella. Rakennuksen lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmien lämmitystehon mitoituksessa käytetään neljää eri vyöhykettä.

Energiatehokkuutta koskevat olennaiset tekniset vaatimukset esitetään maankäyttö- ja rakennuslain 117 g §:ssä. Sen nojalla on annettu uuden rakennuksen energiatehokkuutta koskeva ympäristöministeriön asetus (1010/2017), jonka 29 §:ssä annetaan vaatimukset laskennallisesta kesäajan huonelämpötilasta. Asetuksen 29 §:n mukaan laskennallinen kesäajan huonelämpötila ei saa ylittää jäähdytysrajan arvoa 27 celsiusastetta asuinkerrostaloissa enemmän kuin 150 astetuntia kesäkuun 1 päivän ja elokuun 31 päivän välisenä aikana asetuksessa tarkemmin määriteltyjä lähtötietoja ja laskentasääntöjä käyttäen. Säännöksen tarkoituksena on estää energiatehokkuuden parantaminen tinkimällä sisäilmaston laatutasosta.

Edellä esitetyn mukaisesti maankäyttö- ja rakennuslaissa on jo säännöksiä, joilla ohjataan suunnittelussa ja rakentamisessa välttämään yllämpötiloja ja käyttämään tarvittaessa ilmastointitekniisiä keinoja. Mennyt vuosikymmen oli kuitenkin monen kesän osalta paljon lämpimämpi kuin mitä säädöksissä käytetty keskimääräinen sää on. Tämän johdosta ympäristöministeriö on käynnistänyt Ilmatieteen laitoksen kanssa hankkeen, jossa tavoitteena on arvioida, millaisiin tulevaisuuden sääolosuhteisiin tulisi rakennetussa ympäristössä varautua. Keskimääräisten sääolojen lisäksi tarkastellaan rakennetun ympäristön kannalta merkityksellisiä ilmaston ääri-ilmiöitä sekä niiden kestoa ja suuruusluokkaa. Hankkeen on tarkoitus valmistua vuoden 2020 syksyyn mennessä.

Helsingissä 8.4.2020

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen